

Nenechme rakovinu tlustého střeva vyhrát!

Rakovina tlustého střeva a konečníku (CRC). Tuto diagnózu každý rok vyslechne více než 8 500 Čechů, téměř 4 tisíce na ní zemřou. V Česku aktuálně žije s touto nemocí přes 57 tisíc lidí, žijí-li nebo s ní mají osobní zkušenost. Až 55 % případů je odhaleno pozdě, v pokročilém stádiu nemoci, kdy se úspěšnost léčby velmi snižuje. O alarmující statistice této zákeřné nemoci se mluví už dlouho, přesto stále velmi málo lidí přijde k lékaři včas, většinou ze strachu z vyšetření. Včasný záchyt nemoci přitom pro více než 90 % nemocných znamená šanci na vyléčení. Preventivní vyšetření dokonce umí této nemoci předejít. Důraz na prevenci a zvyšování informovanosti již diagnostikovaných pacientů tak zůstává hlavním úkolem občanského sdružení Onkomaják, kterému v boji proti této nemoci nově pomáhá herec Miroslav Etzler.

*„O kolonoskopii jsem jakési povědomí měl. To doplňovaly mýty, více méně vždy z druhé ruky, o tom, jak nepříjemná zkušenost to je. A protože jsem muž a ti, jak známo, bývají v zajetí strachu mnohem víc než ženy, nesmírně jsem se bál. Po svém tatínkovi mám ale dědičnou dispozici, zemřel totiž na rakovinu tlustého střeva, když mi bylo 15 let. Jsem si jistý, že kdyby informovanost o preventivních vyšetřeních i možnostech léčby byla před 35 lety větší, byl by tady s námi mnohem déle. Nechat se tedy proto vyšetřit a angažovat se v informovanosti hlavně nás ‚pánů tvorstva‘ je rozhodnutí, kterého nelituji,“ říká **Miroslav Etzler** a dodává: „Dozvěděl jsem se, že střeva mám čistá. Pocítil jsem vlastně velkou úlevu, vzhledem k mému někdejšímu způsobu života a genetické predispozici jsem to nečekal. Rozhodl jsem se přestat kouřit a trochu víc dbát o to, co jím. Oba tyto faktory jsou totiž hlavní spojenci v boji s onemocněním tlustého střeva. Pokračovat budu i v informační kampani, protože včasná prevence zabrání pozdějším vážným komplikacím.“*

V ČR je možné zapojit se do preventivního screeningového programu od věku nad 50 let. Každoročně by lidé měli podstoupit test na skryté krvácení do stolice, nad 55 let je volba mezi tímto testem nebo kolonoskopií. V případě, že kolonoskopie nemoc vyloučí, stačí vyšetření opakovat až po 10 letech. Podle údajů Institutu biostatistiky a analýz Masarykovy univerzity (IBA MU) se u nás screeningu účastní 25 % z cílové skupiny. Nejvíce na prevenci CRC dbají obyvatelé Olomouckého kraje (přes 32 %), nejméně Pražané (18 %). Avšak podle odborníků je k významnému snížení úmrtnosti třeba alespoň padesátiprocentní účast. „Dostupná data ukazují, že navzdory standardizovaným postupům existují u nás velké regionální rozdíly v pokrytí populace screeningovým vyšetřením ve včasné dostupnosti vybrané léčby,“ uvádí **prof. MUDr, Jiří Vorlíček, CSc., dr.h.c.**, předseda České onkologické společnosti a ředitel Masarykova onkologického ústavu v Brně.

Podpořit lidi, aby přišli na preventivní vyšetření kolorektálního karcinomu, má také projekt tzv. adresného (cíleného) zvaní, který připravuje Ministerstvo zdravotnictví ČR (MZ ČR) za pomoci prostředků EU a jež by měl odstartovat ještě letos v létě. *„Na základě údajů Národního onkologického registru je každoročně nově diagnostikováno více než 8 500 kolorektálních karcinomů, z toho více než polovina v pokročilém stádiu nemoci. Tato alarmující čísla nás dlouhodobě staví na přední místo v Evropě. Většině z každoročních 4 000 úmrtí by se účinnou prevencí dalo předejít. Smyslem adresného zvaní by proto mělo být dostat co nejvíc lidí k lékařům, především ovšem těch lidí, kteří se preventivních prohlídek neúčastní. Pokud situaci nezměníme, musíme se připravit na rostoucí počet nemocných, kteří budou potřebovat nákladnou léčbu,“* konstatuje **RNDr. Ondřej Májek**, IBA MU. Úspěch projektu závisí hlavně na dobrovolném rozhodnutí obeslaných lidí udělat něco pro své zdraví a nechat se vyšetřit.

Onemocnění tlustého střeva je v roce 2013 hlavním tématem preventivních akcí na světové i české úrovni. Připomenul jej Světový den proti rakovině a bude i tématem českého dne proti rakovině, známého jako květinový den, který letos připadá na 15. května. *„Vše, co se pro informovanost o této nemoci povede realizovat, má smysl. Preventivní program totiž vyžaduje hlavně spolupráci a aktivní přístup celé populace, a zde mají zásadní roli i média. Žádná nemoc není ‚sexy‘ tématem, aby se o ni lidé zajímali sami. Proto jsme oslovili charismatického Miroslava Etzlera, který, jak věříme, je zajímavý pro veřejnost i média a i díky své osobní zkušenosti snad pomůže odbourat zbytečné obavy. Lidé by měli vědět, že ani odhalení nemoci nemusí znamenat konec, že jim mohou pomoci v komplexních onkologických centrech, kde díky specializované péči nabízí cílenou a vysoce efektivní léčbu,“* říká **Pavla Freij**, ředitelka občanského sdružení Onkomaják.

Kampaň s Miroslavem Etzlerem doplní i letos už tradiční putování makety tlustého střeva – Střevotour po českých a moravských městech. Nejbližší Střevotour najdou zájemci ve dnech 15. – 18. května 2013 v odletové hale Terminálu 2 Letiště Václava Havla v Praze, kde se budou moci informovat o prevenci a možnostech léčby každý den od 8.00 – 20.00 hodin u vyškoleného personálu.

Další informace o kolorektálním karcinomu a jeho prevenci: www.onkomajak.cz; www.kolorektum.cz; www.rakovinastreva.cz

***

Kontakt

Pavla Freij

e-mail: pavla.freij@centrum.cz

GSM: +420 728 774 727